

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 6T/12/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117011216
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Krivošík
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2117011216.17

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred senátom v zložení: JUDr. Branislav Krivošík, predseda senátu a prísediaci: Zuzana Firicová a Štefánia Matulová, v trestnej veci obžalovaného: Radoslav R., nar. XX.XX.XXXX v A., pre zločin lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní dňa 20.06.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 166 Trestného poriadku sa obžalovaný:

Radoslav R., nar. XX.XX.XXXX v A., trvale bytom Y. XXXX/XX Trnava, t. č. ÚVTOS Leopoldov,

ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 04.09.2018, sp. zn. 6T/12/2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, zo dňa 16.05.2019, sp. zn. 5To/151/2018, uznaný za vinného zo spáchania zločinu lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona,

odsudzuje:

Podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 37 písm. m) Trestného zákona § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 (jedenásť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona súd obžalovaného na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd ruší výrok o treste uložený obžalovanému:

- trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 30.09.2013 sp. zn. 11T/155/2013, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad;
- rozsudkom Okresného súdu Trnava, zo dňa 28.01.2014, sp. zn. 30T/39/2011, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad;
- rozsudkom Okresného súdu Topoľčany, zo dňa 28.03.2018, sp. zn. 1T/35/2012, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 6T/12/2017, zo dňa 04.09.2018, bol obžalovaný uznaný za vinného zo zločinu lúpeže spolupáchateľstvom na skutkovom základe v zmysle uvedenom v obžalobe podľa § 20 Tr. zák. k § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák. a podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2, § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. a § 42 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený nepodmienečný súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 11 rokov, so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženiu, pri súčasnom zrušení výroku o treste uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 11T/155/2013.

2. Proti uvedenému rozsudku podal obžalovaný odvolanie. Uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 5To/151/2018, zo dňa 16.05.2019, bol napadnutý prvoinštančný rozsudok vo vzťahu k obžalovanému zrušený vo výroku o treste a spôsobe výkonu trestu a vec vrátená okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol. Prvoinštančný rozsudok bol zrušený vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu z dôvodu, že vo vzťahu k obžalovanému prichádza do úvahy uloženia súhrnného trestu aj vo vzťahu k odsudzujúcemu rozsudku Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 1T/35/2012, zo dňa 28.03.2018. Uloženie súhrnného trestu sa javí byť v prospech obžalovaného. Okresný súd má preto doplniť dokazovania aj pripojením predmetného spisu a vysporiadať sa s touto okolnosťou. Odvolací súd zároveň ale uviedol, že si osvojil výrok o vine a právnom posúdení skutku okresným súdom, postup okresného súdu pri úvahách o druhu a výmere trestu považoval za správny, keď okresný súd správne zhodnotil závažnosť, konania, osobné pomery obžalovaného a jeho trestnú minulosť. Mal za to, že trest odňatia slobody v hornej polovici trestnej sadzby aj zákonný a spravodlivý.

3. Prvoinštančný súd viazaný rozhodnutím odvolacieho súdu a právoplatnosťou výroku o vine obžalovaného, vo veci nariadil opätovne hlavné pojednávanie a v súvislosti s rozhodovaním o treste na hlavnom pojednávaní oboznámil nasledovné listinné dôkazy: odpis RT (č.l. 313), hodnotenie z ústavu na výkon trestu (č.l. 589), podstatný obsah spisu Okresného súdu Trnava, sp. zn. 30T/39/2011, spisu Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 1T/35/2012 a spisu Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 11T/155/2013.

4. Z oboznámených listinných dôkazov vyplynulo nasledovné:

4.1 Pokiaľ ide o register trestov, tak z odpisu je zrejmé, že v minulosti (pred spáchaním skutku) bol obžalovaný opakovane súdne trestaný (má 11 záznamov). Aktuálne v čase rozhodovania súdu o treste mal odsúdený už 24 záznamov o jeho trestnej činnosti. Pred spáchaním skutku, ktorý je predmetom tohto konania sa opakovane dopúšťal prevažne majetkovej trestnej činnosti. Obžalovaný bol pred spáchaním skutku uznaný za vinného: rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 6T/286/1994, z trestného činu krádeže a neoprávneného užívania cudzej veci a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody 9 mesiacov, rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 3T/23/1996, z trestného činu krádeže a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody 9 mesiacov, rozsudkom Krajského súdu Trnava, sp. zn. 1T/77/1997, z trestného činu krádeže a porušenia domovej slobody a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody 24 mesiacov, rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 6T/281/01, z trestného činu krádeže a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody 12 mesiacov, rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 4T/201/2003 z trestného činu krádeže a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody 12 mesiacov, rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 6T/366/2002, z trestného činu krádeže a porušenia domovej slobody a bol mu uložený súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody 30 mesiacov, rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 1T/52/2006, z trestného činu krádeže a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody 17 mesiacov, rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 6To/14/07, z trestného činu vydierania, obmedzovania osobnej slobody, porušovania domovej slobody a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody 36 mesiacov, rozsudkom Okresného súdu Břeclav, sp. zn. 1T/95/2013 pre trestný čin prechovávanie omamnej a psychotropnej látky a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov.

4.2 Ústav na výkon trestu v hodnotní obžalovaného uviedol, že obžalovaný bol do ústavu predvedený zo slobody dňa 14.11.2022. Jeho správanie a vystupovanie hodnotia kladne, disciplinárne potrestaný nebol, pracovne zaradený nebol z dôvodu nedostatku pracovných príležitostí. Sociálny kontakt udržiava s primárnou rodinou.

4.3 Obžalovaný sa dňa 23.11.2011 dopustil skutku právne kvalifikovaného ako prečin krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 212 ods. 1 Tr. zák., za čo bol uznaný za vinného trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 11T/155/2013, zo dňa 30.11.2013, právoplatný dňa 02.04.2014. Trestný rozkaz bol obžalovanému doručený dňa 07.11.2013. Podľa § 212 ods. 1 Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, 4 Tr. zák. mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov nepodmienečne, so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia (podstatný obsah spisu Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 11T/155/2013).

4.4 Obžalovaný sa dňa 21.02.2010 dopustil skutku právne kvalifikovaného ako prečin ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 156 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., za čo bol uznaný za vinného rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 28.01.2014, sp. zn. 30T/39/2011, ktorý bol vyhlásený v prítomnosti obžalovaného. Podľa § 364 ods. 1 Tr. zák., § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 41 ods. 1, § 42 ods. 1 Tr. zák., mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 26 mesiacov nepodmienečne (podstatný obsah spisu Okresného súdu Trnava, sp. zn. 30T/39/2011).

4.5 Obžalovaný sa dňa 10.11.2011 dopustil skutku právne kvalifikovaného ako prečin krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 212 ods. 1 Tr. zák. a prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 219 ods. 1 Tr. zák., za čo bol uznaný za vinného rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 28.03.2018, sp. zn. 1T/35/2012, právoplatný dňa 02.06.2018. Rozsudok bol obžalovanému doručený dňa 17.05.2018. Podľa § 219 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 1, § 42 ods. 1 Tr. zák., § 37 písm. m), h) Tr. zák., § 38 ods. 2, 4 Tr. zák. mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky 8 mesiacov. Zároveň bol zrušený výrok o treste uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 30T/39/2011 (podstatný obsah spisu Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 1T/35/2012).

5. Pri určovaní druhu a výmery trestu súd prihliadal najmä na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie a jeho mieru, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

6. Trest je opatrením štátneho donútenia, ktoré v mene štátu, na základe a v medziach zákona ukladajú v predpísanom konaní na to povolané súdy páchatelovi za spáchaný trestný čin. Trest ako právny následok trestného činu môže priamo postihnúť len páchatel'a trestného činu, v čom sa odráža zásada personálnosti trestu. Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu) a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti, potencionálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie. Ochrana spoločnosti sa pritom uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia, teda represiou a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trest musí vyjadrovať tiež morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. V treste je obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, a to tak právne, ako aj etické.

7. Pri úvahách o druhu a výmere trestu je nutné dôsledne aplikovať tiež ustanovenie § 34 ods. 4 Tr. zák., podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Výmerou trestu sa pritom rozumie nielen určenie trestu v rámci sadzby tam, kde je trest takto kvantifikovaný, ale aj určenie rôznych modalít alebo obsahu trestov, ak je toto určenie vyhradené súdu. Rozpätie zákonom stanovenej trestnej sadzby umožňuje a zároveň ukladá súdu povinnosť individualizovať ukladaný trest. Súd je povinný vo výmere uloženého trestu zohľadniť všetky okolnosti uvedené v ustanovení § 34 ods. 4, 5 Tr. zák. Osobu páchatel'a je pritom potrebné hodnotiť vo všetkých súvislostiach a nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára, či už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Možnosť nápravy páchatel'a konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatel'a na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Záver súdu o

možnosti nápravy páchatel'a musí byť pritom vždy v súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje, záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Pri ukladaní trestov je nutné vychádzať zo spojenia a vzájomnej vyváženosti dvoch princípov, a to princípu zákonnosti trestu a princípu individualizácie trestu. K uvedeným skutočnostiam je potrebné prihliadať pri ukladaní trestov vo všeobecnosti. Podstatnou skutočnosťou v danom prípade však je, že obžalovaný bol podľa skutkových záverov prvostupňového súdu, ktoré nemožno v tomto konaní zmeniť, uznaný za vinného zo zločinu lúpeže

8. Obžalovaný sa k trestnej činnosti do času právoplatného rozhodnutia súdu o vine nepriznával a svoje konanie neolutoval,. Podľa odpisu z registra trestov bol do času spáchaniu skutku 11 x súdne trestaný, prevažovala majetková trestná činnosť, v časti spáchaná aj v súbehu so zásahom do domovej a osobnej slobody. V jednom prípade sa dopustil násilnej trestnej činnosti a obmedzovania osobnej slobody. V neposlednom rade o osobnosti obžalovaného vypovedá nielen táto jeho trestná minulosť ale aj tá skutočnosť, že po spáchaní skutku bol následne opakovane uznaný za vinného z trestnej činnosti výlučne majetkového charakteru. Žiada sa uviesť, že obžalovanému boli do času spáchania skutku ukladané vo všetkých prípadoch takmer výlučne nepodmienečné tresty v trvaní niekoľko mesiacov až rokov (dĺžka trestu sa s narastajúcou početnosťou trestnej činnosti zvyšovala) a to už aj pri spáchaní prvého skutku. Táto skutočnosť dotvára obraz pri hodnotení osoby obžalovaného, ktorý napriek nepochybne dlhému celkovému obdobiu vo výkone trestu odňatia slobody sa nenapravil, nezmenil svoj postoj a naďalej sa trestnej činnosti ako špeciálny recidivista dopúšťal. Výkon trestov spojených s odňatím slobody kratšieho trvania tak nemali na obžalovaného žiadny výchovný a preventívny účinok.

9. Súd po zvážení všetkých rozhodných skutočností dôležitých pre určenie druhu a výmery trestu dospel k záveru, že obžalovanému je potrebné uložiť trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov, pričom pri ukladaní uvedeného trestu odňatia slobody sa súd riadil aj nasledovnými kritériami.

10. Súd u obžalovaného nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť. Pokiaľ aj obžalovaný uvádza, že sa ku skutku priznáva, ide o priznanie v čase, kedy je o vine obžalovaného už právoplatne rozhodnuté. Súd pripomína, že do času právoplatného rozhodnutia súdu o vine, sa obžalovaný ku skutku nepriznal, tento skutok ani úprimne neolutoval. Práve naopak, jeho spáchanie popieral a spochybňoval dôveryhodnosť svedkov, tak ako to vyplýva napríklad aj z podaného odvolania voči prvému rozsudku okresného súdu. Jeho olutovanie (už po právoplatnosti výroku o vine) súd nevyhodnotil ako úprimný postoj, ale ako postoj vynútený tým, že spáchanie skutku mu bolo v konaní bez akýchkoľvek pochybností preukázané. Tento jeho postoj súd vyhodnotil ako účelový, so snahou získať benefit pri ukladaní trestu.

11. Súd zistil u obžalovaného jednu priťažujúcu okolnosť (§ 37 písm. m/ Tr. zák. - bol už za trestný čin odsúdený), ako to vyplynulo z jeho odpisu registra trestov. Súd neprihliadal na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h), teda že sa obžalovaný dopustil viacerých trestných činov, vzhľadom na to, že ukladal obžalovanému trest odňatia slobody za použitia zásady podľa § 41 ods. 2 tr. zák. (asperačná zásada) a použitie uvedenej priťažujúcej okolnosti by bolo v rozpore so zásadou ne bis in idem, teda v neprospech obžalovaného.

12. Z hľadiska zásad na ukladanie trestov súd zistil z vykonaného dokazovania splnenie podmienok na uloženie súhrnného trestu vo vzťahu k odsúdeniam

- trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 11T/155/2013, vo vzťahu k trestu odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkonu trestu so stredným stupňom stráženia,
- rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 30T/39/2011, vo vzťahu k trestu odňatia slobody vo výmere 26 mesiacov so zaradením do ústavu na výkonu trestu so stredným stupňom stráženia,
- rozsudkom Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 1T/35/2012, vo vzťahu k trestu odňatia slobody vo výmere 2 roky 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkonu trestu so stredným stupňom stráženia, keďže skutkov, za ktoré bol uznaný za vinného vyššie uvedenými rozhodnutiami, ako aj zločinu lúpeže, ktorý je predmetom tohto konania sa dopustil skôr ako mu bol doručený trestný rozkaz Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 11T/155/2013. Preto súd spolu s uložením súhrnného trestu zrušil podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. tieto výroky ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

13. V prípade obžalovaného mu bolo nutné uložiť len trest odňatia slobody spojený s jeho výkonom s poukazom na § 34 ods. 6 Tr. zák.. Súd dospel k záveru, že obžalovanému je potrebné uložiť trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov t. j. v dolnej polovici upravenej trestnej sadzby trestného činu najprísnejšie trestného, t. j. podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., pričom pri výmere trestu súd zohľadnil pomery a osobnosť obžalovaného ako špeciálneho, opakovane trestaného recidivistu, povahu a závažnosť ním spáchanej trestnej činnosti (prečiny a zločin) ale zároveň zohľadnil aj okolnosť dĺžky konania a mieru účasti obžalovaného ako spolupáchateľa na trestnej činnosti, tak ako je to uvedené v bodoch 20 a 21 odôvodnenia rozsudku. Súd upravil základnú trestnú sadzbu z dôvodu prevahy priťažujúcich okolností postupom podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. a pri použití asperačnej zásady podľa § 42 ods. 1 Tr. zák., v spojení s § 41 ods. 2 Tr. zák. t. j. obžalovaný sa dopustil viacerých úmyselných trestných činov, ktoré nie sú v jednočinnom súbehu, pričom jeden z nich je zločinom. Na základe uvedeného súd mohol ukladať po úprave trest v sadzbe od 8 rokov 8 mesiacov do 16 rokov. Takto uložený trest (za všetky trestné činy, ktoré obžalovaný spáchal) podľa názoru súdu zabezpečí v prípade obžalovaného najmä ochranu spoločnosti tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, vytvorí tiež podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Takýto trest bude nepochybne vyjadrovať tiež jeho morálne odsúdenie spoločnosťou.

14. Súd zaradil obžalovaného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák., nakoľko obžalovaný bol v posledných 10 rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin a iné zaradenie sa v jeho prípade súdu nejavilo ako potrebné ani dôvodné vzhľadom na zákonom vymedzené kritériá (§ 48 ods. 4 Tr. zák.).

15. Obžalovaný sa domáhal mimoriadneho zníženia trestu z dôvodu doby trvania trestného konania. Súd pripomína, že inštitút mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 Trestného zákona je koncipovaný na princípe fakultatívnosti a individuálnosti, a teda je na úvahe príslušného súdu, či vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu trest pod dolnou hranicou trestnej sadzby uloží alebo nie.

16. Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého tak možno postupovať, ak súd - vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatelia - má za to, že použitie trestnej sadzby by bolo neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatelia. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno odôvodniť aj okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takých trestných činov, a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Okolnosťami prípadu však môžu byť aj také okolnosti, ktoré nie sú nevyhnutnou súčasťou skutkovej podstaty, pokiaľ sa v danej kvalite a kvantite pravidelne nevyskytujú. Pomery páchatelia sa týkajú jeho osobnostného hodnotenia. Ide teda o okolnosti, ktoré charakterizujú osobu páchatelia ako objekt trestu, a tiež okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest pre rôznych páchatelov rôzne citelný. Ich význam pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody sa zhodnotí podobne ako význam okolností prípadu. Z hľadiska tohto ustanovenia sa vyžaduje, aby išlo o pomery takého charakteru, z ktorých je zjavné, že trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by páchatel pociťoval podstatne citelnejšie ako iní páchatelia. V podstate sa hodnotia rodinné a osobné pomery, ktoré existujú až v čase rozhodovania o treste (napr. majetkové pomery páchatelia, jeho zdravotný stav a jeho rodiny, starostlivosť o početnú rodinu, tehotenstvo a pod.). Za pomery páchatelia odôvodňujúce postup podľa tohto ustanovenia možno považovať viac významných poľahčujúcich okolností pri nedostatku priťažujúcich okolností, vážnu chorobu páchatelia, závislosť mnohopočetnej rodiny od jeho zárobku, stav zníženej príčetnosti a podobne

17. Ústavný súd SR v uznesení IV. ÚS 203/2013 uviedol, že „dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu, v zásade nemožno zahrnúť pod pojem okolnosti prípadu ani pomery páchatelia v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona. Napriek tomu by podľa názoru ústavného súdu dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu, bolo možné za určitých okolností považovať, za súčasnej existencie ďalších predpokladov uvedených v § 40 ods. 1 Trestného zákona (použitie trestnej sadzby odňatia slobody ustanovenej týmto zákonom by bolo pre páchatelia neprimerane prísne a je možné účel trestu dosiahnuť i trestom kratšieho trvania), za dôvod podmieňujúci mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody, ale len za predpokladu, že by táto doba celkom zjavne a výrazne vybočovala z obvyklého rámca“.

18. Súd poukazuje aj na judikatúru ESLP, z ktorej vyplýva, že odškodnenie za ujmu spôsobenú porušením práva na prejednanie vecí v primeranej lehote možno poskytnúť aj inou formou ako priznaním určitej finančnej čiastky, pričom v prípade trestného konania pripadá do úvahy najmä uloženie miernejšieho trestu. Pokiaľ vnútroštátny súd vo svojom rozhodnutí výslovne uzná, že právo obvineného na primeranú dĺžku konania bolo porušené, a z tohto dôvodu mu uložený trest určitým spôsobom zmierni, potom je ESLP toho názoru, že spôsobená ujma bola kompenzovaná a obvineného už nemožno považovať za obeť porušenia príslušného práva na prejednanie vecí v primeranej lehote (rozhodnutie vo veci Beck proti Nórsku z 26. júna 2001, sťažnosť č. 26390/95). Strata postavenia obeť však podľa ESLP nenastane, ak súd pri stanovení trestu prihliadol na čas, ktorý uplynul od spáchania trestného činu, iba v súvislosti so všeobecnou požiadavkou, aby trest nasledoval čo najrýchlejšie po spáchaní skutku, nie však v súvislosti s právom na prejednanie vecí v primeranej lehote (rozhodnutie vo veci Metzger proti Nemecku z 27. apríla 2000, sťažnosť č. 37591/97).

19. Na základe uvedeného ústavný súd ďalej vo vyššie označenom uznesení uviedol, že „možno formulovať záver, že súdy môžu prihliadnúť pri rozhodovaní o výške trestu odňatia slobody na dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu, aj ako na faktor, ktorý má za následok kompenzáciu ujmy vzniknutej porušením práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru a ktorý taktiež môže viesť k uloženiu miernejšieho trestu. Nie je však povinnosťou súdov kompenzovať porušenie práva na prejednanie vecí v primeranej lehote zmiernením trestu. Ide len o jeden z možných spôsobov kompenzácie ujmy vzniknutej porušením práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, dôsledkom ktorého je strata postavenia obeť, a teda aj nároku na vyslovenie porušenia práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Avšak aj v tomto prípade by podľa názoru ústavného súdu prichádzalo do úvahy len zmiernenie trestu v rámci „riadnej“ trestnej sadzby ustanovenej zákonom“.

20. Súd nezdieľa názor obžalovaného na neprimeranú dĺžku konania vzhľadom na to, že vo veci všeobecné súdy konali plynulo. Zo strany obžalovaného, ako aj právoplatne odsúdeného Heráka, dochádzalo počas celého trestného konania k využívaniu všetkých dostupných právnych nástrojov pri ich obrane. Všeobecné súdy sa v časovej postupnosti s návrhmi, námietkami, opravnými prostriedkami obžalovaného a právoplatne odsúdeného Heráka museli postupne vysporiadať. Okrem toho, súd musel v záujme plynulého konania využiť aj inštitút príkazu na zatknutie, nakoľko obžalovaný sa trestnému konaniu vyhýbal. Uvedené okolnosti sú jedným z dôvodov, že trestné konanie od spáchania skutku do vyhlásenia rozhodnutia o treste trvalo dlhšiu dobu, pričom významný podiel na dĺžke konania bol vyvolaný aj správaním a postojom obžalovaného. Súd napriek tomu aspekt dĺžky konania zohľadnil pri ukladaní trestu v rámci upravenej zákonnej trestnej sadzby a trest zmiernil v jej rámci. Súd pripomína, že obžalovanému ukladal súhrnný trest za viacnásobnú trestnú činnosť (obžalovaný spáchal vo viacčinnom súbehu zločiny aj prečiny majetkového ako aj násilného charakteru), v dolnej polovici zákonom upravenej trestnej sadzby (v rozpätí od 8 rokov 8 mesiacov až do 16 rokov), a to v súlade s vyššie citovaným názorom ústavného súdu, ktorý uviedol, že okolnosť dĺžky konania je možné zohľadniť práve pri ukladaní trestu v zákonom stanovenej trestnej sadzbe a trest v tejto trestnej sadzbe zmierniť. V tomto smere je potrebné pripomenúť, že krajský súd v odvolacom uznesení uviedol, že vzhľadom na to, že obžalovaný je mnohonásobný recidivista, uloženie trestu dokonca v hornej polovici trestnej sadzby považuje za trest spravodlivý a zákonný.

21. Súd sa nestotožnil ani s tvrdením obhajoby, že sa nedostatočne vysporiadal s mierou účasti obžalovaného na spáchaní trestnej činnosti, keď obžalovaný tvrdil, že nástroj a vozidlo neboli jeho. V prvomrade je potrebné poukázať na to, že súd je vymedzením skutku vo výroku o vine pri rozhodovaní o treste viazaný. Z obsahu skutkovej vety rozsudku vyplýva, že ku konaniu obžalovaného s právoplatne odsúdeným Herákom dochádzalo koordinovane a vo vzájomnej súčinnosti, kedy obaja spoločným konaním sa dopustili uvedeného skutku, čo vyplýva aj zo skutkovej vety rozsudku. Z priebehu skutkového deja vyplýva, že obaja vystúpili z vozidla, spoločne s poškodeným sa presunuli k zadnej časti vozidla, obaja vytiahli z vozidla po jednej drevenej násade, spoločne začali slovne napádať poškodeného a vyzvali ho, aby zmizol s tým, že od nich nič nedostane. Miera a rozsah účasti odsúdeného W. a obžalovaného R. na spáchaní trestnej činnosti bolo rovnocenná, bez toho, aby bolo možné konštatovať, že úloha obžalovaného R. bola len okrajová, doplnková, resp. že svojím konaním naplnil len niektoré znaky skutkovej podstaty. Súd tak nemal dôvod zohľadňovať v prospech obžalovaného žiadnu prípadnú nižšiu mieru jeho angažovanosti na trestnom čine, nakoľko obžalovaný svojím konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu, z ktorého bol uznaný za vinného.

22. Rozhodnutie senát prijal jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trnava na Krajský súd v Trnave. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom odvolanie smeruje, a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie prokurátora, odvolanie, ktoré podáva za obžalovaného jeho obhajca, ako aj odvolanie, ktoré podáva za poškodeného alebo za zúčastnenú osobu ich splnomocnenec, musí byť zároveň odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Oprávnená osoba sa môže vzdať práva podať odvolanie. V prospech obžalovaného môžu rozsudok odvolaním napadnúť i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Obžalovaný môže výslovne vyhlásiť, že nesúhlasí s podaním odvolania v svoj prospech jeho príbuznými v priamom rade, jeho súrodencami, osvojiteľom, osvojencom, manželom a druhom. Odvolanie má odkladný účinok.